

Kirjailija Jonathan Clements kertoo, että Jyväskylässä ollessaan hän kaippaa Lontoosta lähinnä Chinatownin kiinalaista ruokaa.

Jyväskyläläistyvä britti kirjoitti kirjan

Marskin vakoojan urasta

Suomen marsalkka **Carl Gustaf Emil Mannerheimista** riittää kerrottavaa. Vastikään julkaistussa historiallisessa teoksessa *Mannerheim – Presidentti, sotilas, vakooja* brittiläissyntyinen **Jonathan Clements** keskittyy erityisesti Mannerheimin vähemmän käsitellyyn mutta tapahtumarikkaaseen Itä-Aasian uraan, johon kuului taistelu japanilaisia vastaan Matsuriassa ja kahden vuoden pituinen vakoiluretki halki Aasian.

Taustaltaan Clements on Japanin asiantuntija. Hän on opiskellut muun muassa kiinan ja japanin kieltä Leedsin yliopistossa. Tällä hetkellä hän työskentelee tohtorin väitöskirjaansa japanilaisten piirrosfilmien teollisesta historiasta. Mannerheimista Clements kiinnostui Aasian historian kautta.

Mannerheim ja Pelliot

– Olen kirjoittanut useita elämäkertoja Aasian historian tunnetuista henkilöistä. Mannerheimin nimi nousee usein esiin Kaukoidän historian yhteydessä. Hänellä oli kiinnostava ura venäläisten vakoojana kiinalaisia vastaan.

Clementsin mukaan hänen

kirjansa eroaa muista Mannerheim-teoksista siten, että hän pystyy kertomaan Mannerheimin Kaukoidän vaiheista. Mannerheimin matkusti Aasiassa ranskalaisen tutkimusmatkaja **Paul Pelliotin** ryhmän mukana.

– Käytän yhtenä lähteenä Pelliotin viime vuonna julkaistua päiväkirjaa. Hän mainitsee päiväkirjassaan Mannerheimin 35 kertaa, joka kerta negatiivisessa valossa. Pelliot piti Mannerheimia asenteeltaan amerikkalaisena. Se oli suuri loukkaus Mannerheimille, joka piti itseään hienostuneena aristokraattina.

Lehtihaastattelu herätti kustantajan

Clementsin mukaan kirjan suomalainen kustantaja WS-OYPro kiinnostui teoksesta luettuaan hänen haastattelunsa Helsingin Sanomista. Yhtiö lähetti agenttinsa Lontoon kirjajamessuille tapaamaan häntä.

– Agentti kyseli minulta kiistanalaisia kysymyksiä Mannerheimista. Hän päätti ostaa kirjan keskustelumme perusteella. Yhtiö aloitti käännöstyön saman tien.

– Tämän on ensimmäinen kerta, kun minulle on tapahtunut tällaista. Koskaan aikaisemmin kirjani käännösversiota ei ole julkaistu ennen

Clements viihtyy niin hyvin Jyväskylässä, että aikoo ostaa täältä asunnon.

”

Koskaan aikaisemmin kirjani käännösversiota ei ole julkaistu ennen alkuperäistä

alkuperäistä. Kirjojani on käännetty 16 kielelle, Clements kertoo.

Marski tuntematon Britanniassa

Vaikka Clementsin kirja julkaistiin ensin suomeksi, niin alun perin se on suunnattu brittilukijoille. Hänen mukaansa yksi syy kirjan kirjoittamiseen oli kertoa briteille Suomesta.

– Mannerheimia ei tunneta Britanniassa, vaikka hän oli kuuluisa henkilö omana aikanaan. Suomen presidenttiys oli vain yksi osa Mannerheimin tarinaa. Brittejä varmaan kiinnostaa se, että hän oli **Winston Churchillin** ystävä, Clements arvioi.

Hän ei vielä haastattelun teko aikaan tiennyt, kuinka britit ottavat kirjan vastaan, koska se julkaistaan Britanniassa vasta tällä viikolla.

Kirjaa verrattu romaaniin

Clementsin mukaan monet suomalaiset ovat sanoneet, että hänen kirjansa on kirjoitustyylinsä puolesta kuin romaani. Kirjaa on keuhuttu siitä, että se ei ole tylsä.

– Se on tavallaan loukkaus historioitsijalle. Historiankirjoittajan tehtävä on tehdä tekstistä kiinnostavaa.

Clements mukaan suomalaisille Mannerheim on kuin jumala. Hän toteaa, että yksityiselämässään Mannerheim oli tavallinen ihminen. Hän petti vaimoan, riiteli tyttärensä kanssa, kärsi selkävauriasta ja omasi huumorintajun.

– Minulla ei ole psykologista painolastia liittyen Mannerheimiin, eikä myöskään tarvetta miellyttää suomalaisia. Tietysti olen tyytyväinen, että suomalaiset pitävät kirjastani.

Koti Lontoossa ja Jyväskylässä

Clements in suomalainen vaimo asuu Jyväskylässä. Kirjailija itse asuu tällä hetkellä puoliksi Lontoossa ja puoliksi Jyväskylässä.

– Aion myydä Lontoon asuntoni ja ostaa mukavan asunnon Jyväskylässä. Viihdyn täällä hyvin.

Clements in mukaan Suomeen muutosta on hyötyä myös hänen tulevien projektensa kannalta. Hän kertoo suunnittelevansa kirjaa asealaiva John Graftonista ja siitä, kuinka Japanin salainen palvelu yritti aloittaa vallankumouksen Suomessa vuonna 1905.

teksti ja kuvat:
MIKKO LEPPÄNEN